

Steinkjer kommune

STEINKJER
åpen, lys og glad

KOMMUNEDELPLAN BARNEHAGE OG SKOLE 2018 – 2021

Røtter til å vokse, vinger til å fly

Vedtatt i kommunestyret 21.03.2018

Innhold

1. INNLEDNING	4
Formål med kommunedelplan barnehage og skole	4
Videre arbeid med planen	4
Målgruppe	4
Planens oppbygging.....	4
2. BARNEHAGEN OG SKOLENS MANDAT OG OPPGAVER	6
Statlige føringer for barnehage	6
Statlige føringer for skole	7
Framtidas barnehage og skole.....	8
3. VISJON	10
4. HOVEDOMRÅDER	11
4.1 LÆRINGSMILJØ	11
Hovedmålsetting.....	11
Status	11
Innsatsområder	12
Framtidsbilder	12
4.2 LÆRING	13
Hovedmålsetting.....	13
Status	13
Innsatsområder	14
Framtidsbilder	14
4.3 INKLUDERING.....	15
Hovedmålsetting.....	15
Status	15
Innsatsområder	16
Framtidsbilder	16
4.4 PROFESJON	17
Hovedmålsetting.....	17
Status	17
Innsatsområder	18
Framtidsbilder	18

5. STRATEGIER FOR KVALITETSUTVIKLING I BARNEHAGE OG SKOLE	20
Strategier for kvalitetsutvikling	21
Barnehage- og skolebasert vurdering.....	21
Bredt læringssyn	21
Brukermedvirkning	21
Kultur for kollektivt utviklingsarbeid	21
Ledelse og organisering av utviklingsarbeid	21
Støtte og oppfølging fra barnehage- og skoleeier	22
6. ØKONOMI	22
SLUTTORD.....	22

1. INNLEDNING

Formål med kommunedelplan barnehage og skole

Denne planen bygger på sentrale statlige føringer, kommuneplanens samfunnsdel og det vedtatte planprogrammet for kommunedelplan barnehage og skole. Planen skal danne grunnlaget for kommunens politikk på området og inneholder strategier for å møte utfordringer innen barnehage og skole som er angitt i kommuneplanens samfunnsdel og i planprogrammet.

Kommunedelplan barnehage og skole har fokus på kvalitet og handler om barnehagen og skolens pedagogiske virksomhet. Planen gir retning for arbeid med kvalitet i barnehage, skole, SFO, voksenopplæring og kulturskole for både kommunale og private barnehager og skoler.

Planprogrammet skisserer hovedutfordringer på de seks områdene *læring og utvikling, læringsmiljø, inkludering, barn og unges psykiske helse, sosial ulikhet og frafall fra videregående skole*. I kommunedelplanen er de seks områdene samlet i fire hovedområder: *Læringsmiljø, læring, inkludering og profesjon*. Under hvert hovedområde er det skissert aktuelle innsatsområder. Kommunedelplanen omfatter ikke konkrete tiltak.

Videre arbeid med planen

Arbeidet med kommunedelplanen skal følges opp i henhold til kvalitetssystemene for barnehage og skole. I arbeidet med oppfølging av planen blir det viktig å prioritere innsatsområder med tilhørende tiltak. Innsatsområder og tiltak på kommunalt nivå skal vurderes i kvalitetsmelding for barnehage og skole og skisseres i årlig tiltaksplan. Ressursbruk og prioriteringer av aktuelle innsatsområder må vurderes og innarbeides i årsbudsjett og økonomiplan.

Føringer i kommunedelplanen og kvalitetsmeldingen skal danne utgangspunktet for den enkelte barnehage og skoles vurderinger og prioriteringer av innsatsområder. Den enkelte barnehage og skole skal med utgangspunkt i sine vurderinger og prioriteringer finne innsatsområder og tiltak. Ved prioritering av innsatsområder og planlegging og gjennomføring av tiltak, skal skisserte strategier vektlegges.

Evaluerings er en kontinuerlig prosess både på barnehage-/skolenivå og på kommunalt nivå. Kommunedelplanen skisserer aktuelle innsatsområder for både kommunalt nivå og barnehage-/skolenivå. På kommunalt nivå ivaretas evaluering gjennom den årlige kvalitetsmeldingen for barnehage og skole.

Målgruppe

Målgruppe for planen er hovedsakelig ansatte i barnehager og skoler samt administrativ og politisk ledelse innenfor oppvekstområdet. Barn/elever, foresatte og andre samarbeids- og samhandlingspartnere vil være sentrale i operasjonaliseringen av planen.

Planens oppbygging

Kapittel 1 i planen skisserer planens formål, videre arbeid med planen, målgruppe, hva planen omfatter samt planens oppbygging.

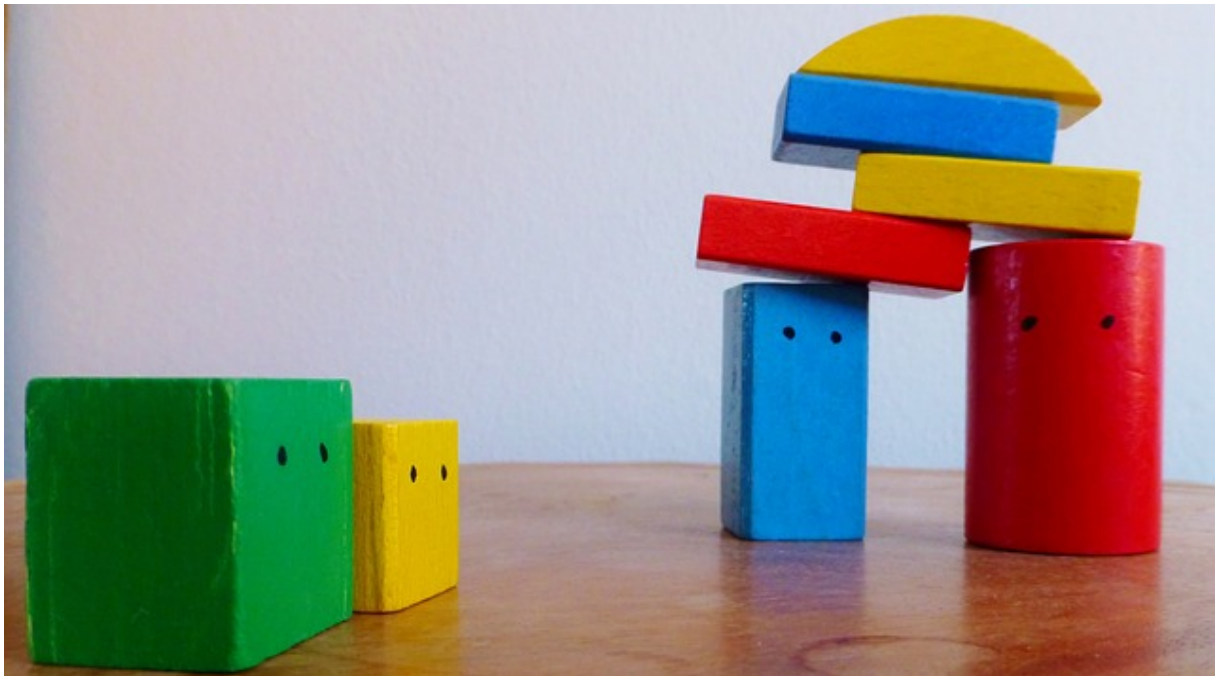
Kapittel 2 omhandler barnehagen og skolens mandat og oppgaver. I tillegg er sentrale elementer i framtidens barnehage og skole omtalt.

Kapittel 3 presenterer og utdyper den felles visjonen for barnehager og skoler i Steinkjer: *Røtter til å vokse, vinger til å fly.*

Kapittel 4 skisserer de fire hovedområdene læringsmiljø, læring, inkludering og profesjon. Hvert hovedområde er inndelt i hovedmålsetting, status og innsatsområder. Status for hvert hovedområde sier noe om Steinkjer kommune spesielt samt noe om forskning og teori på området. Til hvert innsatsområde er det skissert framtidsbilder. Et framtidsbilde viser den situasjonen som skal kjennetegne barnehagene og skolene i Steinkjer på det aktuelle området.

Kapittel 5 omhandler kvalitetsarbeid. Kvalitetsarbeidet omfatter strategier for kvalitetsutvikling som både er sentralt initiert og lokalt forankret. Barnehage- og skolebasert vurdering og kultur for kollektivt utviklingsarbeid er sentrale områder innenfor kvalitetsarbeidet og blir omtalt i dette kapitlet.

Kapittel 6 omhandler økonomi og skisserer aktuelle innsatsområder knyttet til ressursbruk og prioritering.

Bilde: Pixabay

2. BARNEHAGEN OG SKOLENS MANDAT OG OPPGAVER

Barnehagen og grunnsopplæringen er deler av et felles opplæringsløp og bygger på et likt verdigrunnlag. Rammeplan for barnehage utdyper formål med barnehagen, jf. barnehageloven. Læreplanverket for grunnsopplæringen utdyper verdigrunnlaget i opplæringslovens formålsparagraf og de overordnede prinsippene for grunnsopplæringen. Opplæringen skal bidra til en livslang dannelsingsprosess som har enkeltmenneskets frihet, selvstendighet og ansvarlighet som mål.

Statlige føringer for barnehage

Barnehager reguleres av Lov om barnehager. Barnehagelovens bestemmelser om formål og innhold gir retningslinjer for hva som defineres som et barnehagetilbud av høy kvalitet. Barnehagen skal ha en helsefremmende og en forebyggende funksjon og skal bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Hovedformålet med kvalitetsarbeidet i barnehagene er å sikre et likeverdig tilbud av høy kvalitet til alle barn. Videre skal barnehagen styrkes som læringsarena og sørge for at alle kan delta aktivt i et inkluderende miljø.

FORMÅL MED BARNEHAGEN

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. [...]

Lov om barnehage § 1

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

Rammeplanen er en forskrift til barnehageloven og beskriver barnehagens samfunnsmandat og dens formål, innhold og oppgaver. Ny rammeplan for barnehager trådte i kraft 1. august 2017. Barnehagens innhold skal bygge på et helhetlig læringssyn, hvor omsorg og lek, læring og danning er sentrale deler. I tillegg er sosial og språklig kompetanse og sju fagområder viktige deler av barnehagens læringsmiljø. Den nye rammeplanen vektlegger at barna i barnehagen opplever trygge og gode overganger fra heim til barnehage, innad i barnehagen og i overgangen fra barnehage til skole.

Sektormål for barnehage

Sektormålene som er skissert i statsbudsjettet har også betydning for prioriteringer og mål for kvalitetsarbeidet i barnehagene:

- barnehager med høy kvalitet som fremmer trivsel, lek og læring
- et tilgjengelig barnehagetilbud for alle barn
- forutsigbare rammevilkår som medvirker til mangfold og likeverd i barnehagesektoren

Barnehager skal gi alle barn en god start

Barnehagen er det første frivillige trinn i et langt utdanningsløp og skal gi barn en god start, uavhengig av bakgrunn og behov. Tidlig innsats og tilpasning av barnehagetilbudet til barns ulike behov er en sentral del av barnehagens oppdrag. Både norsk og internasjonal forskning viser at barnehager med høy kvalitet virker positivt på barns utvikling, og at den positive effekten varer hele livet. Resultatene viser at gode barnehager er positivt for barns språklige og kognitive utvikling, særlig for barn fra vanskeligstilte familier. Barnehagen er også en viktig arena for å sette inn

forebyggende tiltak som skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.

Statlige føringer for skole

Læreplanverket

Skolen reguleres gjennom Opplæringslova med forskrifter og læreplanverket. Læreplanverket består av en generell del, fagplaner etter Kunnskapsløftet (K-06) og prinsipper for opplæringen. Generell del og prinsipper for opplæringen er under revidering og det er foreslått at disse delene ses i sammenheng og benevnes som *Overordnet del – verdier og prinsipper*. I denne delen av læreplanverket gis det føringer for at skolen skal legge til rette for læring innenfor de tre tverrfaglige temaene

- folkehelse og livsmestring
- demokrati og medborgerskap
- bærekraftig utvikling

Skolen skal videre legge til rette for og støtte elevenes utvikling av de fem grunnleggende ferdighetene gjennom hele opplæringsløpet – lesing, skriving, regning, muntlige ferdigheter og digitale ferdigheter. Skolen skal se opplæringen i fag i lys av de verdiene og prinsippene som opplæringen bygger på. Kompetansemålene i fag bygger på følgende definisjon av kompetanse:

Kompetanse er å kunne tilegne seg og anvende kunnskaper og ferdigheter til å mestre utfordringer og løse oppgaver i kjente og ukjente sammenhenger og situasjoner. Kompetanse innebærer forståelse og evne til refleksjon og kritisk tenkning.

Forståelse av kompetansebegrepet må ligge til grunn for skolens arbeid med læreplaner og vurdering.

Læreplanene i fag skal revideres innen 2020. Målet er å styrke utviklingen av elevenes dybdelæring og forståelse. Verdigrunnet skal løftes fram i læreplanene, og elevene skal blant annet jobbe tverrfaglig med demokrati og medborgerskap, bærekraftig utvikling og folkehelse og livsmestring.

FORMÅL FOR GRUNNSKOLEN

Opplæringa i skole og lærebedrift skal, i samarbeid og forståing med heimen, opne dører mot verda og framtida og gi elevane og lærlingane historisk og kulturell innsikt og forankring. [...] Elevane og lærlingane skal utvikle kunnskap, dugleik og holdningar for å kunne mestre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet[...].»

Opplæringslova § 1-1

Sektormål for grunnopplæringen

Sektormålene for grunnopplæringen som er skissert i statsbudsjettet har også betydning for prioriteringer og mål for kvalitetsarbeidet i skolene:

- elevene skal mestre grunnleggende ferdigheter og ha god faglig kompetanse
- elevene skal ha et godt og inkluderende læringsmiljø
- flere elever og lærlinger skal gjennomføre videregående opplæring

Framtidas barnehage og skole

Barnehagene og skolenes største utfordring er å møte de store endringene samfunnet står overfor. Endringene vil skje raskt og det er vanskelig å forutse hvilke krav det vil stille til barn og unges kompetanse.

En god barndom varer hele livet. Vi formes mest som mennesker når vi er yngst. Å bidra til at alle barn som går i barnehage får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt, og er det viktigste våre barnehager skal bidra med. Barnehagene er første skritt på den veien som heter livslang læring. Evnen til å kunne samarbeide med andre mennesker og hele livet kunne tilegne seg ny kunnskap, er viktige egenskaper som barnehagene skal legge grunnlaget for. En kvalitetsbarnehage kan gi alle barn like muligheter og bidra til å utjevne sosial ulikhet. Gjennom et godt barnehagetilbud legges et godt grunnlag for aktiv deltakelse i samfunnet og et godt liv.

Et samfunn i endring krever en skole som evner å fornye seg. Ludvigsen-utvalget har hatt som mandat å vurdere grunnopplæringens fag opp mot krav til kompetanse i et framtidig samfunns- og arbeidsliv. I den forbindelse har utvalget sett på hva slags kompetanse elever vil trenge i et samfunns- og arbeidsliv om 20-30 år, samt om innholdet i dagens skole i tilstrekkelig grad forbereder elevene på livet etter skolen. Utvalget anbefaler fire kompetanseområder som bør vektlegges i fremtidens skole: *fagspesifikk kompetanse, kompetanse i å lære, kompetanse i å kommunisere, samhandle og delta og kompetanse i å utforske og skape.*

Et samfunn preget av hyppige endringer, mangfold og stor mobilitet, stiller også krav til at barnehagene og skolene legger til rette for læring innenfor de overordnede temaene *digitalisering, demokrati og medborgerskap, bærekraftig utvikling og folkehelse og livsmestring.*

Digitalisering

Digitalisering handler om å forenkle og forbedre arbeidsprosessene og er et langsiktig omstillingsarbeid som krever kompetanse innen både organisasjon og teknologi. Digitalisering skal føre til en enklere hverdag gjennom effektivisering av arbeidsprosesser. Barnehager og skoler må ha en hensiktsmessig og framtidsrettet bruk av digitale verktøy og medier.

Demokrati og medborgerskap

Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. I grunnopplæringen skal elevene bli kjent med hvorfor demokratiet ikke kan tas for gitt, hvordan det må skapes og vedlikeholdes gjennom at hver og en utvikler kunnskap om og lærer å delta i demokratiet.

Bærekraftig utvikling

Barnehagen skal legge grunnlag for barnas evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Barna skal også lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Opplæringen i skolen skal gjøre elevene i stand til å drøfte og ta reflekterte valg om hva som er nødvendig for en bærekraftig utvikling for alle.

Folkehelse og livsmestring

Barnehagen skal fremme barnas fysiske og psykiske helse. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Skolen skal bidra til at elevene

utvikler kompetanse som fremmer elevenes fysiske og psykiske helse og gjør dem i stand til å håndtere ulike utfordringer i livet. Arbeidet med disse tverrfaglige temaene i barnehagene og skolene er forankret i rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, læreplanverket for grunnopplæring (LK-06) og i kommunalt planverk for gjeldende områder.

Bilde: Pixabay

3. VISJON

Barnehagene og skolene i Steinkjer skal skape en **åpen, lys** og **glad** kommune gjennom arbeidet med de fire hovedområdene

- læringsmiljø
- læring
- inkludering
- profesjon

Framtidas barnehager og skoler skal arbeide mot følgende visjon:

Røtter til å vokse, vinger til å fly

Visjonen gjenspeiler de ønsker og mål barnehagene og skolene har for barna og elevene.

Barna og elevene skal ha gode og trygge oppvekstvilkår både fysisk og psykisk med dype røtter som sikrer et godt rotfeste og tilhørighet for sin videre ferd. Barna og elevene skal mestre både de faglige og sosiale ferdighetene når de avslutter sin skolegang, og ha fått utviklet vinger som er sterke nok til at de får utnyttet sitt fulle potensial videre i livet.

Illustrasjon: Maria Hatling

4. HOVEDOMRÅDER

I dette kapittelet vil de fire hovedområdene i planen bli nærmere presentert:

- Læringsmiljø
- Læring
- Inkludering
- Profesjon

Innledningsvis for hvert hovedområde skisseres en overordnet hovedmålsetting og det gjøres rede for status på området. Hovedområdene er videre kategorisert i flere innsatsområder.

Innsatsområdene er valgt ut fra de utfordringer som er skissert i planprogrammet, sentrale og lokale føringer, forskning og framtidens behov for kompetanse.

Til hvert innsatsområde er det laget framtidsskisser som skildrer den ønskede situasjonen i barnehage og/eller skole på området. Framtidsskissene skal ivareta både barne-/elevperspektivet, ansatteperspektivet, foreldreperspektivet og barnehage-/skoleperspektivet.

Framtidsskissene som skisseres legger føringer for utvikling av framtidens barnehager og skoler i Steinkjer. Strategier som skal legges til grunn for utvikling av framtidens barnehager og skoler er nærmere beskrevet i kapittel 5.

4.1 LÆRINGSMILJØ

Hovedmålsetting

Barnehagene og skolene i Steinkjer skal ha et omsorgs- og læringsmiljø som fremmer trivsel, lek, læring, livsmestring og helse og er fritt for mobbing.

Status

Et godt læringsmiljø i barnehager og skoler fremmer barn og elevers læring og utvikling. Et godt læringsmiljø kjennetegnes av god ledelse med gode rutiner for arbeidet mot mobbing, god pedagogisk ledelse i barnegruppe/klasse, gode relasjoner mellom barn og voksen, positive relasjoner mellom barna/elevene, en kultur for læring og gode relasjoner og godt samarbeid med foreldrene.

Foreldrene gir uttrykk for at barna trives i Steinkjer-barnehagene. Vi vet lite om utbredelsen av mobbing og krenkende atferd i barnehagen, men vi vet at det forekommer. Undersøkelser viser at elevene stort sett trives godt på skolen, men at mobbing og krenkende atferd forekommer. Det er forskjeller mellom skolene når det gjelder omfang og håndtering av mobbing og krenkende atferd.

Nytt kapittel 9A i opplæringsloven om elevenes skolemiljø, er gjeldende fra og med 1. august 2017. For skolen og kommunen er det spesielt reglene om aktivitetsplikt og dokumentasjonsplikt som får betydning. Skolen skal raskt reagere og handle for å sikre retten til et godt og trygt skolemiljø. Aktivitetsplikten gjelder alle som arbeider på skolen. Aktivitetsplikten består av fem delplikter: plikt til å følge med, gripe inn, varsle, undersøke og sette inn tiltak. Fylkesmannen får en ny rolle når saker knyttet til elevenes skolemiljø skal behandles - ny "håndhevingsordning". Dersom en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, kan eleven eller foreldrene melde saken til Fylkesmannen en uke etter at saken er tatt opp med rektor. Fylkesmannen skal da vurdere om skolen har oppfylt sin lovpålagte aktivitetsplikt i elevsaker, og kan også vedta tiltak som skolen må iverksette. Håndhevingsordningen

skal dermed sikre at en elev/foreldre har en mulighet til å få saken sin prøvd av en myndighet utenfor skolen.

Et godt fysisk læringsmiljø bidrar til å fremme læring og utvikling. Selv med en storstilt barnehage- og skoleutbygging de siste årene, vil det jevnlig være behov for opprustning av bygg, utearealer, utstyr og ny teknologi, samt tilstrekkelig løpende vedlikehold, slik at alle barnehager og skoler framstår som framtidsrettede.

Barnehager og skoler skal ruste barn og elever til livets utfordringer. Å legge til rette for god psykisk helse er en viktig del av barnehagene og skolenes mandat. Den psykiske helsen påvirker trivsel og læring. Flere undersøkelser viser at en stor andel barn og unge sliter med psykiske plager. Barnehager og skoler opplever utfordringer med å gi tilstrekkelig hjelp til barn og elever og deres familier.

Barnehagene skal legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet samt aktivt delta i planleggingen av barnehagens virksomhet. Foreldreundersøkelsen viser at foreldrene i Steinkjer er godt fornøyde med barns muligheter til å være med og medvirke til innholdet i barnehagen.

Skolene skal legge til rette for elevmedvirkning og at elevene kan være aktører i eget liv. Dette innebærer å lytte til elevens synspunkter, gi de muligheter for å gjøre valg, legge til rette for at de tar egne initiativ i læringsarbeidet og vektlegging av å få fram relevansen lærestoffet har for elevene. I tillegg er elevmedvirkning formalisert gjennom klasse- og elevråd og representasjon i rådsorganene samarbeidsutvalg og skolemiljøutvalg. I Steinkjer deltar også elevrepresentanter på dialogmøter med oppvekstsjefen og alle elevrådene inviteres til felles elevseminar. Elevundersøkelsen viser at elever på 7. trinn i Steinkjer jevnt over er mer fornøyd enn i landet for øvrig med elevdemokrati og medvirkning, mens elevene på 10. trinn ligger omtrent på nivå med landet på disse områdene.

Barnekonvensjonen legger blant annet vekt på barnets rett til å bli hørt og at det skal vurderes hva som er til barnets beste. Dette skal være retningsgivende også for læringsmiljøarbeidet i barnehager og skoler.

Innsatsområder

- Læringsmiljø i barnehagen
- Læringsmiljø i skolen
- Psykisk helse
- Barn og elevers medvirkning

Framtidsbilder

Læringsmiljø i barnehagen

- Alle barna trives i barnehagen og har en eller flere venner som de leker med og samspillet mellom barna er preget av vennskap, glede, lekelyst og kreativitet
- Ansatte er opptatt av relasjonene mellom barn-barn og barn-voksen, voksen-voksen og at relasjonene preges av anerkjennelse, respekt, omsorg og likeverd
- Barnehagen legger til rette for gode dialoger med foresatte om barnets trivsel og utvikling
- Barnehagen legger aktivt til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap mellom barna samt har en plan mot mobbing og krenkelser som følges opp av alle ansatte

- Barnehagen har et fysisk miljø inne og ute som er trygt og tilrettelagt for aktiv deltakelse for alle

Læringsmiljø i skolen

- Alle elevene trives på skolen, har en eller flere venner i et skolemiljø som er fritt for mobbing og elevene viser respekt og omtanke for alle
- Ansatte møter alle elevene med anerkjennelse, tillit, positive forventninger og griper alltid inn ved krenkelser/mobbing
- Skolen legger til rette for gode dialoger med foresatte omkring elevens trivsel og utvikling
- Skolen har en plan for utvikling av elevenes psykososiale miljø som følges opp av alle ansatte
- Skolen er preget av ro og orden og tydelige rammer som gir lite tapt undervisningstid og et godt læringsmiljø
- Skolen har et fysisk miljø inne og ute som er trygt og tilrettelagt for aktiv deltakelse for alle

Psykisk helse

- Alle barna og elevene har en barnehage-/skolehverdag som tar hensyn til og fremmer barnet/eleven sin psykiske helse
- Ansatte tar hensyn til og fremmer barn/elever sin psykiske helse og vet hvordan de skal gå fram hvis de bekymrer seg for et barns/en elevs psykiske helse
- Barnehagen/skolen har en tett og god dialog med de foresatte om barnet/eleven sin psykiske helse
- Barnehagen/skolen fremmer psykisk helse og har et godt og systematisk samarbeid med aktuelle hjelpetjenester

Barn og elevers medvirkning

- Barnas/elevenes synspunkter tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet og barna/elevene opplever at de har innflytelse på det som skjer
- Ansatte tilrettelegger for medvirkning på måter som er tilpasset barnas/elevenes alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov
- Barnehagen/skolen legger til rette for og oppmuntrer til at barna/elevene får gitt uttrykk for sitt syn i saker som angår dem selv

4.2 LÆRING

Hovedmålsetting

Barnehagene og skolene i Steinkjer skal ha kreative og stimulerende miljø som støtter opp om barnas/elevenes lyst til å leke, utforske, lære, reflektere og mestre.

Barnehagene og skolene i Steinkjer skal bidra til at alle barna/elevene er motiverte og får utnyttet sitt potensial for mestring og læring.

Status

Barnehager og skoler er samfunnets viktigste bidrag til utvikling av barn og unges kunnskaper, ferdigheter og holdninger som grunnlag for å mestre eget liv i et demokratisk og mangfoldig samfunn. Rammeplan for barnehage og læreplanverket for grunnskolen legger føringer for den enkeltes læring og utvikling. Hovedutfordringen er å utvikle barnehager og skoler slik at barn og unge får en kompetanse for å mestre eget liv og bli en deltaker i samfunns- og arbeidslivet.

Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring og for sosial og språklig samhandling. Foreldreundersøkelsen viser at foreldrene i Steinkjer er fornøyd med barnehagenes tilrettelegging for læring.

Det er viktig å ha et bredt perspektiv på barn og elvers læring og utvikling. Resultater fra nasjonale prøver og eksamen viser at Steinkjer ligger litt under landsgjennomsnittet. Enkelte skoler har gjennomgående lave resultater over tid. Nasjonale prøver og eksamen viser bare en liten del av elevens livsmestrings- og fagkompetanse. Innenfor barnehagene er det ikke tilsvarende oversikt på barnehage- og kommunenivå over barns læring og utvikling.

Det er etablert et eget lærende nettverk for vurdering for læring for lærerne i Steinkjer for å følge opp arbeidet med læringsfremmende vurdering. Formålet med nettverket er å skape gode prosesser for å utvikle vurderingskulturen samt etablere god vurderingspraksis ved den enkelte skole.

Skolene er godt i gang med satsingen på lesing (SOL) og det tas sikte på å satse på skrivning i tillegg til videre lesesatsing. Barnehager og skoler i Steinkjer har i perioden 2015-2017 deltatt i den nasjonale realfagsatsingen. Det er utarbeidet en egen realfagstrategi for kommunen hvor lærende nettverk og Newtonrommet er sentrale tiltak.

En positiv relasjon mellom lærer og elev er hjørnesteinen i god klasseledelse. Lærerens oppgave er å styre organiseringen av klassen som system, gjennom strategier som skaper oversikt og gir struktur både for elevene og for læreren selv. Etablering av regler og rutiner er et virkemiddel for å fremme læring i klasserommet. Den mer situasjonsbestemte klasseledelsen handler om lærerens evne til å gripe raskt inn på en klar og tydelig måte i de situasjonene som ofte oppstår i en undervisnings- eller læringssituasjon.

Livsmestring for barn og unge handler om å utvikle ferdigheter og tilegne seg praktisk kunnskap som hjelper den enkelte til å håndtere medgang, motgang, personlige utfordringer, alvorlige hendelser, endringer og konflikter på en best mulig måte. Livsmestring handler også om å skape en trygghet og tro på egne evner til å mestre også i framtida. Barnehagene og skolene har en sentral rolle i barn og unges evne til å mestre livet her og nå og i framtida.

Innsatsområder

- Læring gjennom lek i barnehagen
- Grunnleggende ferdigheter og fagkompetanse i skolen
- Vurdering for læring i skolen
- Livsmestringskompetanse
- Gruppe- og klasseledelse

Framtidsbilder

Læring gjennom lek i barnehagen

- Alle barna har lyst til å leke, utforske, lære og mestre og får bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser
- Ansatte anerkjenner og stimulerer barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og bidrar til et læringsfellesskap hvor barna får bidra i egen og andres læring
- Læring gjennom lek er en sentral del i dialogen med foresatte

- Barnehagen legger til rette for lek som en arena for barns utvikling, læring og sosial og språklig samhandling og har tydelige ambisjoner om læring og utvikling for det enkelte barn

Grunnleggende ferdigheter og fagkompetanse i skolen

- Alle elevene mestrer grunnleggende ferdigheter og har god faglig kompetanse og utvikling
- Ansatte integrerer grunnleggende ferdigheter i opplæringen i alle fag
- Skolen har gode dialoger med foresatte om elevens utvikling av grunnleggende ferdigheter og fagkompetanse
- Skolen fremmer grunnleggende ferdigheters plass i opplæringen og har tydelige ambisjoner om faglig utvikling for den enkelte elev
- Skoler med gjennomgående lave resultater over tid er fulgt opp og løftet resultatmessig
- Læringsresultatene har utviklet seg i tydelig positiv retning gjennom perioden

Vurdering for læring i skolen

- Alle elevene har utbytte av vurderingen
- Lærerne tydeliggjør læringsmål for elevene
- Alle foreldrene kjenner skolens vurderingspraksis
- Skolen bruker vurdering som redskap for læring

Livsmestringskompetanse

- Alle barna/elevne får utfolde skaperglede, engasjement og utforskertrang samt øving i å se muligheter og omsette ideer til handling
- Ansatte i barnehage/skole har fokus på at barn/elever får utviklet kompetanse for å kunne mestre livene sine og delta i arbeid og fellesskap i samfunnet
- Barnehagen/skolen har gode dialoger med foresatte og foresatte deltar aktivt i barnets/elevens læring og utvikling
- Barnehagen/skolen er et inspirerende sted for læring og utvikling

Gruppe-/klasseledelse

- Alle barna/elevne viser interesse/motivasjon, engasjement og læringsglede
- Ansatte møter barn/elever med forutsigbare rammer, høye forventninger, varme relasjoner, varierte aktiviteter og et godt øye for den enkeltes behov
- Foresatte kjenner barnehagen/skolens prinsipper for gruppe-/klasseledelse
- Barnehagen/skolen har en enhetlig praksis for gruppe-/klasseledelse

4.3 INKLUDERING

Hovedmålsetting

Barnehagene og skolene i Steinkjer skal bidra til at alle barna/elevne blir møtt med tillit og respekt, uavhengig av sosial bakgrunn og funksjonsnivå.

Status

Inkludering er et overordnet prinsipp for barnehage og skole, og handler om at alle barn og unge med ulik sosial bakgrunn, funksjonsnivå og med forskjellig etnisk, religiøs og språklig tilhørighet skal bli møtt med tillit og respekt. En inkluderende opplæring stiller krav til barnehagene og skolenes evne til å organisere og tilrettelegge slik at barn og elever får ta del i fellesskapet på en likeverdig

måte – faglig, sosialt og kulturelt. Spesialpedagogisk hjelp for barn i barnehage gis i Steinkjer i den barnehagen barnet går i. Spesialundervisning i skolene gis hovedsakelig innenfor klassefelleskapet.

Det er klare sammenhenger mellom barn og unges læringsresultater og deres bakgrunn, kjønn og foreldrenes utdanning. Barnehager og skoler kan ikke utjevne alle forskjeller, men høye ambisjoner for den enkelte og høy kvalitet i hele utdanningsløpet kan gjøre en viktig og positiv forskjell i barn og unges liv. Levekårsindekser viser at Steinkjer kommune ligger rundt gjennomsnittet når det gjelder utdanningsnivå og inntekt. Det kan antas at det i Steinkjer er noen forskjeller mellom kretsene, uten at det foreligger noen oversikt over dette. Sosial utjevning har vært tema i ulike fora i kommunen de siste årene.

Foreldrebetaling av kommunale tjenester er en faktor som kan bidra til å redusere eller øke sosiale ulikheter. For barnehagene er satsene regulert fra sentralt hold, og foreldrebetalingen har vært lav og har blitt redusert i løpet av de siste årene. Her er det i tillegg søskenmoderasjon, og det er innført en ordning med redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid for barn fra familier med lav inntekt. Kommunen fastsetter selv satser for betaling i skolefritidsordningen og kulturskolen. Her er satsene i Steinkjer høyere enn i sammenlignbare kommuner. Barnehagene og skolene forsøker å kompensere for sosiale ulikheter gjennom å iverksette ulike tiltak. Det er utfordrende å finne strategier og tiltak som bidrar til å utjevne sosiale ulikheter.

Et av hovedmålene med grunnopplæringen er at alle elever som er i stand til det skal fullføre videregående opplæring. Fullført videregående opplæring reduserer sjansene betydelig for arbeidsledighet, behov for offentlige stønader og kriminalitet. Tall fra videregående opplæring for fylket viser at andelen elever som fullfører og består vg1 er litt lavere for elever fra Steinkjer kommune enn gjennomsnittet. Lave karakterer og høyt fravær på ungdomstrinnet er kjente risikofaktorer for å droppe ut av videregående opplæring.

I følge rammeplanen skal barnehagene inkludere nærmiljø og lokale forhold ved planlegging og gjennomføring av aktiviteter. Skolen kan også ta i bruk forskjellige arenaer for læring. Lokalmiljøet og samfunnets engasjement kan bidra positivt til skolens utvikling.

Det initieres fra sentralt hold at skoleeier i samarbeid med barnehagene har ansvar for å lage en overordnet plan for overgangen fra barnehage og til skole og skolefritidsordning. I Steinkjer har vi i dag kretsvis planer for overgangen mellom barnehage og skole. For de øvrige overgangene i skoleløpet finnes det også rutiner.

Innsatsområder

- Fellesskap og tilhørighet
- Samarbeid med lokalmiljøet
- Sosial utjevning
- Overganger

Framtidsbilder

Fellesskap og tilhørighet

- Alle barna/elevne har tilhørighet til en gruppe/klasse og tar del i fellesskapet i barnehagen/skolen
- Ansatte formidler og fremmer likeverd og likestilling

- Barnehagen/skolen møter alle foresatte på en likeverdig måte og legger til rette for reell medvirkning
- Barnehagen/skolen legger aktivt til rette for at alle barn/elever får ta del i et fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring

Samarbeid med lokalmiljøet

- Alle barna/elevene er kjent med og opplever tilhørighet til lokalmiljøet
- Ansatte involverer lokalmiljøet på en måte som konkretiserer opplæringen og som stimulerer barnas/elevenes utforskertrang og lyst til å lære
- Barnehagen/skolen anerkjenner og bruker foresatte som en ressurs i lokalmiljøet
- Barnehagen/skolen legger til rette for at kulturskolen/andre kulturinstitusjoner, lag, foreninger, næringsliv og andre i lokalmiljøet bidrar positivt til barnehagens/skolens utvikling

Sosial utjevning

- Alle barna/elevene opplever at de blir likeverdig behandlet
- Ansatte har høye ambisjoner på vegne av alle barn/elever uavhengig av deres bakgrunn, kjønn og foreldrenes utdanningsnivå
- Foresatte opplever at de blir likeverdig behandlet
- Barnehagen/skolen har en inkluderende praksis som bidrar til å redusere sosial ulikhet

Overganger

- Det er et godt og systematisk samarbeid mellom nivåene i opplæringsløpet, og mellom heim og barnehage/skole, som bidrar til å lette overgangene mellom
  - heim og oppstart i barnehagen
  - barnehage og skole
  - barneskole og ungdomsskole
  - ungdomsskole og videregående opplæring

4.4 PROFESJON

Hovedmålsetting

Barnehagene og skolene i Steinkjer skal ha ansatte som har god faglig og relasjonell kompetanse som gjenspeiler seg i praksis.

Barnehagene og skolene i Steinkjer skal ha gode profesjonsfellesskap, være utviklingsorienterte og være lærende organisasjoner.

Status

Ansatte i barnehagene er inndelt i profesjonene styrere, pedagogiske ledere, barnehagelærere, fagarbeidere og assistenter. Omtrent halvparten av ansatte i barnehagene er pedagoger. Andelen barne- og ungdomsarbeidere (fagarbeidere) i barnehage i Steinkjer har økt de siste årene. En liten andel av styrerne i barnehagene i Steinkjer har formell lederutdanning. Pedagognormen for barnehage sier at det skal være minimum en pedagogisk leder per 14-18 barn over tre år. For barn under tre år skal det være en pedagogisk leder per 7-9 barn. Sentral avtale om arbeidstid for barnehagelærere sier at de skal ha minst fire timer i uken som avsettes og anvendes til planlegging, for- og etterarbeid og vurdering. Det er styrers ansvar å legge til rette for at barnehagelærere får brukt disse timene til individuelt og kollektivt arbeid.

Ansatte i skolene er inndelt i profesjonene rektor/skoleledere, lærere, fagarbeidere/assistenter, miljøterapeuter, SFO-ledere og sekretærer. Lærere utgjør om lag 80 prosent av arbeidstakerne i skolene. De aller fleste skolelederne har formell lederutdanning. Tilnærmet alle lærere som er tilsatt i Steinkjer oppfyller kompetansekravene for å bli tilsatt. Til tross for at lærerne oppfyller kompetansekravet for tilsetning, er det likevel en stor andel som ikke oppfyller de nye kravene om kompetanse for å undervise i fagene. Det utarbeides lokale arbeidstidsavtaler for lærerne ved den enkelte skole innenfor de rammene som er fastsatt i sentral avtale. Dette innebærer at det ved den enkelte skole forhandles om arbeidsårets lengde og organisering av arbeidet.

Både barnehager og skoler har utfordringer knyttet til enkeltsaker hvor de ikke i god nok grad evner å tilrettelegge et godt tilbud for barnet/eleven. Barnehager og skoler har tilgang til flere støttetjenester i kommunen, for eksempel PPT/ressursteam, forebyggende barnevern/barnevern, forebyggende familieteam og helsesøster. Til tross for dette opplever barnehager og skoler ofte at de ikke greier å legge til rette for de barna/elevene med de største utfordringene. Dette krever at det tverrfaglige samarbeidet videreutvikles.

Det er en utfordring både for barnehager og skoler å finne tilstrekkelig tid til kollektiv kompetanseutvikling hvor alle ansatte, på tvers av profesjonene, deltar aktivt. Det er en utfordring for barnehagene og skolene å sikre tilstrekkelig ledelsesressurs til å lede kollektive utviklingsprosesser ved den enkelte barnehage/skole. I kvalitetsarbeidet er det en utfordring å gi tilstrekkelig støtte fra kommunenivået i arbeidet med utvikling av den enkelte barnehage/skole.

Innsatsområder

- Ledelse
- Kompetanseutvikling for ansatte
- Tverrfaglig samarbeid

Framtidsbilder

Ledelse

- Barnehagens/skolens ledelse bidrar til å utvikle barnas/elevens læringsmiljø og læring
- Ansatte opplever at ledelsen legger til rette for reell medskapning i pedagogisk utviklingsarbeid og at ledelsen følger opp ansattes resultater og ansvarsområder
- Barnehagens/skolens ledelse legger til rette for et godt partnerskap med foresatte hvor foresatte sikres reell medvirkning på individnivå og barnehage- og skolenivå
- Barnehagen/skolens ledelse legger til rette for et profesjonsfellesskap hvor alle ansatte tar aktivt del og bidrar til kvalitetsutvikling i barnehagen/skolen (lærende organisasjon)

Kompetanseutvikling for ansatte

- Alle ledere i barnehager og skoler har formell lederkompetanse
- Alle ansatte i barnehager og skoler har faglig kompetanse i henhold til fastlagte krav
- Alle ansatte har gode relasjonelle ferdigheter og samarbeids- og samhandlingsferdigheter
- Barnehager og skoler har en plan for systematisk kompetanseutvikling som ivaretar virksomhetens behov for framtidig kompetanse
- Alle ansatte tar aktivt del i det profesjonelle læringsfellesskapet i barnehagen/skolen

Tverrfaglig samarbeid

- Barn/elev får tidlig og riktig hjelp når behov avdekkes

- Ansatte kjenner rutinene og lovverk knyttet til tverrfaglig samarbeid
- Barnehagen/skolen er åpen i dialogen med foresatte og involverer dem med en gang det avdekkes at deres barn/elev har behov for hjelp
- Barnehagen/skolen har rutiner og legger til rette for tverrfaglige samarbeid mellom ulike faggrupper internt og med eksterne hjelpetjenester

Bilde: <https://pixabay.com/>

5. STRATEGIER FOR KVALITETSUTVIKLING I BARNEHAGE OG SKOLE

Forskning, erfaringer og ny kunnskap må legges til grunn i arbeidet med kvalitetsutvikling i barnehagene og skolene. *Kvalitetsarbeid* forstås som det arbeid og de prosesser som har som mål å forbedre barnehagene og skolenes praksis. En slik forbedring av praksis og resultater benevnes som *kvalitetsutvikling*.

Kvalitetsutvikling må ha fokus på reell endring av praksis ved den enkelte barnehage og skole. Dette vil kreve en lokal mobilisering. Fundamentet for kvalitetsutvikling forutsetter at det iverksettes gode prosesser ved den enkelte barnehage og skole hvor framtidbildene brukes aktivt i eget analyse-, vurdering- og utviklingsarbeid. Dette innebærer at den enkelte barnehage og skole utarbeider kjennetegn på god praksis for hvert framtidsskildre som grunnlag for utvikling av egen praksis. Barnehager og skoler kan lære mye av hverandres utviklingsarbeid, men det er avgjørende at de tilpasser dette til lokale forhold og behov.

Trygghet, tillit og læring henger nøye sammen. Barnehagene og skolene har et vidt oppdrag om å hjelpe barn og unge til å mestre sine liv og møte dem følelsesmessig. Et trygt og støttende læringsmiljø er grunnlaget for faglig og sosial utvikling. Dette forutsetter en positiv relasjon mellom barn/elev og den enkelte ansatte. Prinsippet om at alt vi gjør skal være til barnets og elevens beste skal være retningsgivende. I et moderne velferdssamfunn er det viktig at barn/elever opplever hva demokrati er i praksis. Barn og elever er en uutnyttet ressurs i arbeidet med pedagogiske og organisatoriske endringer.

Kompliserte pedagogiske spørsmål har sjelden enkle og entydige svar. Barnehagene og skolene må være et profesjonsmessig og verdimeslig fellesskap der ledere og ansatte reflekterer over, vurderer og videreutvikler sin praksis. Refleksjon i fellesskap utvikler en rikere forståelse av god pedagogisk praksis. Som pedagogiske samfunnsinstitusjoner må barnehagene og skolene evne å være i stadig endring og utvikling. Dette krever lærende organisasjoner som er rustet til å møte nye krav og utfordringer. Barnehagene og skolene må være forberedt på å utdanne barn og unge til en ukjent framtid. Dette krever åpenhet og årvåkenhet til læring. For å skape endring og ny praksis må det skje læring og utvikling på kollektivt nivå. Utfordringer i barnehager og skoler kan ikke håndteres av enkeltansatte og det kreves felles innsats.

God ledelse må prioritere utvikling av samarbeid og relasjoner for å bygge tillit i organisasjonen. En leder må skape en samarbeidskultur. Ledelse må være basert på dialog, noe som krever styrke og ferdigheter i å arbeide relasjonelt. Når denne type ledelse lykkes, viser forskning at det gir bedre lokale løsninger, større lojalitet til beslutningene og sterkere forankring av tiltak, noe som kommer barna og elevene til gode. Det kreves ledere som er i stand til å skape felles møteplasser for alle ansatte, og det krever en kultur som rommer alle i personalet og der det er plass til faglig uenighet og undring.

Barnehager og skoler er komplekse organisasjoner. Ledere må sammen med de ansatte se det helhetlige og langsiktige perspektivet for sine barnehager og skoler. Utviklingsarbeid er ikke noe forbigående prosjekt. Det krever hardt og langsiktig arbeid. Barnehagene og skolene trenger støtte i sitt kvalitetsarbeid, og det må bygges strukturer som støtter opp om dette.

Strategier for kvalitetsutvikling

Ut fra ovennevnte er strategiene som skisseres i denne planen kategorisert i disse områdene:

- Barnehage- og skolebasert vurdering
- Bredt lærings syn
- Brukermedvirkning
- Kultur for kollektivt utviklingsarbeid
- Ledelse og organisering av utviklingsarbeid
- Støtte og oppfølging fra barnehage- og skoleeier

Barnehage- og skolebasert vurdering

- Barnehage- og skolebasert vurdering er grunnlaget for alt kvalitetsarbeid
- Kvalitetsarbeidet skal ha fokus på kjernevirksomheten (barns/elevs læring og utvikling)
- Kvalitetsarbeidet skal innrettes mot områder hvor barnehagen/skolen har reelle påvirkningsmuligheter
- Den enkelte barnehage/skole skal som grunnlag for utvikling av egen praksis
  - vurdere og analysere virksomheten i lys av sentrale formål og føringer, samt visjon og hovedmålsettinger i kommunedelplanen
  - konkretisere framtidsbildene i kommunedelplanen
  - prioritere sine innsatsområder
  - iverksette tiltak

Bredt lærings syn

- Barnehagen/skolen skal ha et bredt verdi-, lærings- og kunnskapssyn som favner både sosial og faglig utvikling på tvers av områder/fag
- Bruk av kvalitative målinger og progresjon skal vektlegges framfor prestasjon
- Utvikling og bruk av kvalitative data skal i større grad benyttes i kvalitetsarbeidet

Brukermedvirkning

- Barnehagen/skolen skal lytte til barne-/elevstemmen og bruke denne aktivt i kvalitetsarbeidet
- Barnehagen/skolen skal aktivt bruke foreldremedvirkning både på individnivå og på systemnivå (rådsorganer) i kvalitetsarbeidet

Kultur for kollektivt utviklingsarbeid

- Alle ansatte skal involveres i barnehagens/skolens utviklingsarbeid
- Profesjonens opplevde behov skal danne utgangspunktet for barnehagens/skolens utviklingsarbeid
- Det skal prioritere tid til kollektivt utviklingsarbeid
- Det kollektive utviklingsarbeidet skal baseres på verdier som respekt, åpenhet, tillit og ansvar

Ledelse og organisering av utviklingsarbeid

- Kapasitet og kompetanse i ledelsen ved den enkelte barnehage og skole
- Ledere skal prioritere pedagogisk lederskap
- Flere enn leder skal involveres i ledelse av utviklingsarbeid

Støtte og oppfølging fra barnehage- og skoleeier

- Kommunenivået har kapasitet og kompetanse til å bidra med systematisk støtte i kvalitetsarbeidet i barnehager og skoler
- Barnehage- og skoleeier skal gi støtte til den enkelte barnehage og skole i utviklingsarbeidet
- Barnehage- og skoleeier (kommunen) skal legge til rette for prosesser mellom barnehager og mellom skoler samt på tvers av barnehager og skoler
- Barnehage- og skoleeier skal i oppfølgingen ha særlig fokus på barnehage- og skolebasert vurdering, bredt læringssyn, kultur for kollektivt utviklingsarbeid og ledelse og organisering av utviklingsarbeid

6. ØKONOMI

Denne planen er en strategisk plan for utvikling av kvalitet i barnehager og skoler og omfatter ikke konkrete tiltak. Ressurser skal prioriteres mot å nå målsettingene innenfor de skisserte hovedområdene. Tiltak må innarbeides og prioriteres i forbindelse med arbeid med årsbudsjett og økonomiplan. Ved prioritering av innsatsområder og planlegging og gjennomføring av tiltak, skal skisserte strategier vektlegges.

Læringsmiljø

For å nå målsettingen innenfor læringsmiljø vil det være behov for å vurdere tiltak både for det fysiske og det psykososiale miljøet. Dette kan innebære tiltak for å utvikle og vedlikeholde moderne og framtidrettede barnehage- og skolebygg. I arbeidet med det psykososiale miljøet vil ulike tiltak knyttet til trivsel, mobbing og psykisk helse være viktig.

Læring

I læringsarbeidet vil det være aktuelt å prioritere ressursbruk mot ny rammeplan i barnehagen og ny læreplan i skolen. Oppfølging av disse planene vil kreve tidsressurser og midler til kompetanseheving. Det samme gjelder barnehagene og skolenes arbeid med gruppe- og klasseledelse. I skolen vil også arbeidet med vurdering være et innsatsområde som krever prioritering.

Inkludering

For å nå målene om inkludering må det prioriteres ressurser til arbeidet med felleskap, tilhørighet og sosial utjevning. Tiltak som omfatter samarbeid med lokalmiljøet og overganger i opplæringsløpet må også prioriteres.

Profesjon

Det er et overordnet mål at ansatte har god faglig og relasjonell kompetanse, og at barnehagene og skolene i Steinkjer skal ha gode profesjonsfelleskap og være utviklingsorienterte. Dette innebærer prioritering av ressurser til lederopplæring og kompetanseutvikling for ansatte.

SLUTTORD

Barnehage-/skoleeier signaliserer gjennom denne planen høye ambisjoner for oppvekstområdet. Kommunedelplan barnehage og skole skal bidra til å inspirere ansatte, administrasjon, brukere og samarbeidspartnere til å ta aktivt del i kvalitetsarbeidet i barnehagene og skolene i Steinkjer. Planen skal fungere som en felles plattform for alle aktører og gi en tydelig retning i arbeidet med å gi barn og elever i Steinkjer *Røtter til å vokse og vinger til å fly.*